

Ce poate aduce Moldovei președinția ucraineană a OSCE

Aflat la Chișinău, șeful diplomației de la Kiev a declarat că în 2013 Ucraina își propune să activeze negocierile în formatul 5+2. Experții spun că rezultatele vor depinde și de acțiunile Chișinăului, care ar trebui să dea dovadă de mai mult curaj și să fie mai activ.

În cadrul primei sale vizite oficiale la Chișinău, Leonid Kojara, ministrul de Externe al Ucrainei, a declarat că țara sa va acorda un interes deosebit reglementării conflictului transnistrean.

„Ca stat vecin, Ucraina este interesată în rezolvarea acestui conflict, pentru că o bună parte a cetățenilor Ucrainei trăiesc pe tot teritoriul Republicii Moldova. Noi vom activa acest proces“, a promis președintele în exercițiu al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa.

„Niciuna dintre părți nu e dispusă să cedeze“

După discuțiile cu omologul său ucrainean, Iurie Leancă a accentuat că o atenție deosebită în acest an va fi acordată Zonei de Securitate și problemelor ce țin de respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană. „Ucraina are o experiență bună și voință politică pentru a reda acestui proces o dinamică mai puternică“, a dat asigurări ministrul moldovean. De cealaltă parte, experții îi prezic Ucrainei o „șefie“ grea la cârma OSCE. „Ucraina însăși se găsește într-o situație internă nu atât de bună, care să-și permită să aibă o politică proactivă, convingătoare, inclusiv și în raport cu Moldova“, susține Victor Chirilă, directorul executiv al Asociației pentru Politică Externă.

„Jumătatea a doua a anului 2012 a demonstrat că, de fapt,

niciuna dintre părțile implicate nu este gata să cedeze pe plan politic. Transnistria nu este dispusă să accepte inițierea negocierilor pe marginea statului politic, Tiraspolul fiind interesat, în primul rând, de soluționarea problemelor economice și ale celor sociale. Liderii de peste Nistru urmăresc să-și consolideze economia și să nu depindă atât de mult de Republica Moldova“, explică Chirilă.

„Președinție, mai mult simbolică“

Potrivit analistului Oazu Nantoi, pe parcursul președinției OSCE Ucraina se va comporta activ, vrând să demonstreze că este o țară importantă, însă „acest activism, probabil, se va manifesta în limitele abordării oficiale, care este una sterilă, când la masa de negocieri se așează reprezentanții Chișinăului și marionetele Federației Ruse“, spune expertul în problematica transnistreană. Totodată, specialiștii susțin la unison că autoritățile de la Chișinău nu trebuie să aștepte soluții de la alții, iar Kievul ar fi putut să se implice mai mult și până acum, acesta fiind mediator în procesul formatul 5+2. „Ucraina este un actor important, dar dacă ar fi dorit să se implice sincer și plenar în soluționarea conflictului, nu era nevoie să aștepte președinția OSCE. Președinția este o chestiune mai mult simbolică. Noi nu facem nimic, dar așteptăm ca OSCE, NATO, UE, SUA sau Ucraina să ne rezolve problemele noastre“, a menționat comentatorul.

„Chișinăul trebuie să știe exact ce vrea“

Și Ion Manole, președinte Asociația Promo-Lex, afirmă că Ucraina ar putea influența decisiv administrația separatistă, să respecte drepturile omului în regiunea transnistreană, dar și autoritățile de la Chișinău trebuie să fie mai active. „Comportamentul Ucrainei depinde și de autoritățile moldovene. Din păcate, pe parcursul a 20 de ani, Chișinăul nu au prea venit cu inițiative și nici n-a știut foarte clar cine trebuie să intervină. Ucraina poate face ceva doar dacă Chișinăul știe exact ceea ce vrea să facă“, explică Ion Manole.

Aceeași recomandare are și Victor Chirilă. „Partea moldovenească trebuie să preia inițiativa, pentru că, în caz contrar, va fi pusă în situația de a face cedări doar pentru a nu fi catalogată drept obstacol în calea negocierilor, ceea ce ar fi grav pentru noi“, mai adaugă expertul.

Întâmpinat cu proteste la Chișinău

Ministrul de Externe de la Kiev a fost întâmpinat cu proteste de părinții, rudele și prietenii tânărului condamnat în septembrie 2012 la doi ani și jumătate de închisoare de așazișii judecători de la Tiraspol. Ei au cerut eliberarea lui Alexandru Coliban (22 de ani), care a fost întemnițat pentru că ar fi distribuit materiale cu caracter calomnios împotriva lui Evgheni Șevciuk, în timpul campaniei electorale din decembrie 2011.

Obligat să-și semneze condamnarea

Svetlana Coliban, mama tânărului, spune că a transmis o scrisoare lui Leonid Kojara în care solicită implicarea acestuia în eliberarea fiului său. „Sperăm să ne ajute, așa cum au promis. Am fost sâmbătă la fiul meu și am văzut în ce stare este. Abia se ținea pe picioare și era mâncat de purici. Nu doresc așa ceva nimănui. Este mai rău decât într-un lagăr de concentrare“, mărturisește cu lacrimi în ochi mama băiatului. „Eliberați-l pe Alexandru cât nu-i târziu!“, au cerut rudele tânărului. „Este nevinovat. De două ori l-au obligat să semneze niște foi că ar fi vinovat, dar n-a semnat nimic“, a adăugat Svetlana Coliban.

Întrebat de soarta tânărului încarcerat la Tiraspol, diplomatul ucrainean a declarat însă că problema lui Alexandru Coliban trebuie soluționată de către autoritățile de la Chișinău și de cele de la Tiraspol, iar, dacă va fi nevoie, se va implica și Ucraina.

sursa: adevarul.ro

Protest la Ambasada Rusiei: „Libertate lui Alexandru Coliban”

Rudele lui Alexandru Coliban, tânărul condamnat la închisoare de autoritățile separatiste de la Tiraspol, au protestat astăzi în fața Ambasadei Rusiei din Chișinău.

La protest au participat și reprezentanții Asociației Promo-Lex. Manifestanții au solicitat eliberarea imediată și necondiționată a lui Alexandru, examinarea medicală a acestuia și tragerea la răspundere a persoanelor culpabile de violarea drepturilor și libertăților fundamentale ale tânărului deținut.

Mama lui Alexandru Coliban au cerut o audiere la ambasadorul Rusiei pentru a-i prezenta o scrisoare în care cere autorităților ruse fiului său.

Reprezentanții ambasadei însă i-a sugerat să depună scrisoarea în căsuța poștală.

Alexandru Coliban a fost condamnat la 2 ani și 6 luni de închisoare de către autoritățile separatiste pentru „împiedicarea exercitării libere a dreptului electoral”

sursa: jurnal.md

Oamenii legii contra cetățenilor

Cetățenii R. Moldova continuă să fie întemnițați în închisorile din regiunea transnistreană, unde sunt ținuti în condiții inumane, ceea ce le afectează sănătatea și le pune în pericol viața. În timp ce «organele de drept» din Transnistria acționează ilegal, colaboratorii din partea dreaptă a Nistrului tolerează aceste ilegalități. Deseori, nimeni nu poartă răspundere pentru astfel de acțiuni.

Deși crimele/infracțiunile celor peste 2000 de deținuți care se află în închisorile transnistrene, precum și instanțele de drept care au decis privarea de libertate a acestora, provoacă numeroase suspiciuni, soarta acestor persoane, în mare parte, este imprevizibilă chiar și pentru cei apropiați.

Deținut politic pentru răspândirea unor afișe electorale

Recent, mama unuia dintre tinerii întemnițați în RMN s-a plâns că fiul ei, care are probleme de sănătate, «nu primește niciun ajutor medical».

Alexandru Coliban, de 22 de ani, a fost condamnat la 2,6 ani pentru «denigrarea liderului transnistrean». El este acuzat de către organele transnistrene că ar fi recrutat persoane care au distribuit afișe electorale împotriva lui Evgheni Șevciuk în campania electorală pentru «alegerile prezidențiale» din 11 septembrie 2011, în regiunea transnistreană. Ei au fost reținuți la Grigoriopol. Alexandru, sigur de nevinovăția sa, a recunoscut că ar fi fost organizatorul acestor activități. Astfel, ceilalți membri ai grupului au fost eliberați.

La 9 septembrie 2012, tânărul a fost condamnat la 2,8 ani privațiune de libertate. La 9 octombrie 2012, ca urmare a examinării recursului depus la «judecătoria supremă din Tiraspol», pedeapsa a fost redusă la 2,6 ani privațiune de

libertate. Respectiv, începând cu 9 iunie 2012, Alexandru Coliban se află în detenție ilegală la Tiraspol, detenția sa fiind exclusiv pe «motive politice», susține avocatul acestuia. Toate produsele de «denigrare» au fost prezentate public prin intermediul mass-media locale nu o singură dată.

«Astfel, impactul răspândirii unor afișe electorale denigratoare pe stâlpi, în opinia noastră, este incomparabil cu impactul difuzării acestor afișe la televiziune, însă pentru această difuzare nu a fost sancționat nimeni, cel puțin penal», spune juristul Pavel Postică. Asociația Promo-Lex intenționează să conteste la CEDO acest caz. De asemenea, potrivit Biroului pentru reintegrare, cazul a ajuns în atenția expertului ONU pentru drepturile omului în regiunea transnistreană, precum și a partenerilor internaționali din cadrul procesului de negocieri privind reglementarea transnistreană.

Divulgarea datelor cu caracter personal

Astfel de cazuri, însă, nu sunt singulare, iar soluționarea lor este întotdeauna dificilă. O problemă majoră rămâne cea a divulgării datelor cetățenilor R. Moldova, inclusiv a datelor cu caracter personal. Acest lucru îl afirmă și Alexandru Zubco, jurist Promo-Lex: «La sesizarea Tiraspolului, Chișinăul a transmis informații, inclusiv informații cu caracter personal. Am raportat deja câteva cazuri în care persoanele au fost transportate în regiunea transnistreană cu ajutorul colaboratorilor organelor de poliție a R. Moldova». Juristul Promo-Lex mai susține că se desfășoară anumite anchete de serviciu și s-au înregistrat și rezultate: «Unele persoane implicate sunt deja sancționate».

Este și cazul lui Alexandru Saposciuc. Tânărul a fost extrădat «organelor de drept» din partea stângă a Nistrului, după ce ar fi părăsit armata transnistreană și s-a stabilit cu traiul la Mândâc, r. Drochia. Ulterior, potrivit datelor MAI, cei doi polițiști care au fost implicați în acest caz, Dumitru

Doineac, locotenent-major de poliție, și Vitalie Josanu, locotenent-colonel de poliție, au fost concediați. Anual se înregistrează unu-două cazuri similare. Totuși, Alexandru Zubco consideră că sunt mult mai multe cazuri de acest gen, doar că «victimele se tem să anunțe despre ele».

sursa: zdg.md

Un nou caz de privare abuzivă de libertate în stînga Nistrului

În Transnistria, Alexandru Coliban, în vârstă de 22 ani, a fost condamnat la 2 ani și 6 luni de detenție. Alexandru este acuzat că ar fi distribuit afișe electorale calomnioase la adresa lui Evgheni Sevciuc în campania prezidențială de anul trecut. Tânărul este originar din Camenca, dar locuia de mai mult timp la Chișinău. Diana Raileanu a stat de vorbă cu avocatul Pavel Postica de la Asociația „Promo Lex”, organizație specializată în apărarea drepturilor detinutilor din regiunea transnistreană:

Pavel Postica: „Lui Alexandru Coliban i-au fost înaintate două capete de acuzare de către așa zisele organe de drept din regiunea transnistreană. În primul rând vorbim de așa zisa infracțiune de calomnie precum că el cu ajutorul altor persoane au confecționat și distribuit materiale, afișe electorale, cu conținut denigrator la adresa așa zisului președinte Evgheni Șevciuk. Acesta a fost primul capăt de acuzare. Cel de-al doilea se referă exact la aceeași, doar că se motivează că prin aceste acțiuni el ar fi împiedicat exercitarea liberă a drepturilor electorale de către

locuitorii din stânga Nistrului.”

Europa Liberă: Sugați cumva că în spatele acestor acuzații ar sta intoleranța autorităților din stânga Nistrului față oamenii care pot avea alte păreri decât ei și că ar vrea cumva să provoace Chișinăul?

Pavel Postica: „Din punctul meu de vedere putem vorbi despre ambele momente. Într-adevăr este vorba de o ură față de tot ce vine din partea dreaptă a Nistrului, pentru că organizatorul la toate aceste activități era un cetățean al Ucrainei care a fost angajat de către factori de interese din Federația Rusă și respectiv a fost condamnat în februarie 2012 la 3 ani privațiune de libertate; pentru ca imediat după asta, într-o lună de zile cel mult, la insistența acestor factori de decizie din Federația Rusă, și pe forumuri sunt declarații pe care nu le-aș considera neintemeiate și anume că ar fi vorba de dl Serghei Narîșkin, cetățeanul Ucrainei a fost eliberat.

În schimb, peste o jumătate de an a fost găsit cetățeanul Republicii Moldova și privat de libertate. Într-adevăr este o decizie politică a așa zisului președinte Șevciuk, fiindcă în dosar există o solicitare expresă a reprezentantului dlui, în care acesta a solicitat expres ca Coliban Alexandru să fie condamnat la 3,6 ani privațiune de libertate, în timp ce organizatorul tuturor acțiunilor respective a fost condamnat la doar 3 ani de închisoare.”

Europa Liberă: Dle Postica, cât de des îl pot vizita rudele pe Alexandru?

Pavel Postica: „Până la momentul de față, din iunie până acum, rudele au avut posibilitatea să-și vadă fiul de cinci ori, la întrevederi pe termen scurt, de 10-15 minute și au avut posibilitatea să beneficieze și de o întrevedere pe termen lung. Au zis că starea lui de sănătate este destul de gravă, mama lui cu lacrimi în ochi povestea despre faptul că fiul necesită îngrijire medicală și unica posibilitate este să-i

transmită anumite medicamente, dar din instituția penitenciară unicul tratament care i se pune la dispoziție, cum a spus dnei, este doar acel termometru care măsoară temperatura și nimic mai mult.”

Europa Liberă: Dle Postica, urmează să vă adresați la CEDO. De ce s-ar face Republica Moldova și Federația Rusă vinovate în acest caz?

Pavel Postica: „Noi pretindem că și Federația Rusă și Republica Moldova ar fi vinovate de violarea drepturilor lui Alexandru Coliban din următoarele considerente: în privința Republicii Moldova, pentru că este teritoriul său și pentru că Republica Moldova trebuie să întreprindă toate măsurile pe care le are la dispoziție pentru ca să elibereze această persoană și să tragă la răspundere persoanele care l-au privat ilegal de libertate, ceea ce autoritățile constituționale cu siguranță nu fac.

În privința Federației Ruse, aceasta grație suportului militar, grație suportului economic, politic, pe care îl oferă administrației de la Tiraspol, este în măsură să întreprindă acțiuni pentru a-l elibera. Dacă ei nu fac aceste presiuni pentru ca tânărul, cetățean al Republicii Moldova, să fie eliberat, considerăm că și ei sunt coparticipanți la violarea drepturilor lui Alexandru Coliban.”

sursa: www.europalibera.org

Răzbunare! Un tânăr face

pușcărie la Tiraspol pentru că a lipit afișe electorale anti-Șevciuk

A ajuns în temnițele de la Tiraspol pentru că a participat, alături de alți tineri, la campania electorală din decembrie 2011 din regiunea transnistreană, susținându-l pe Anatoli Kaminski.

Este vorba despre Alexandru Coliban, originar din orașelul Căinari, raionul Căușeni, student la Universitatea „Ion Creangă” din capitală. Tânărul de 22 de ani se află în detenție la Tiraspol de opt luni, în timp ce familia sa încearcă să-i facă dreptate.

Acesta făcea parte din grupul de persoane care era responsabil de asigurarea logistică a evenimentelor publice candidatului Anatol Kaminski. La 23 octombrie 2011 un grup de studenți, coordonați de Alexandru, a fost reținut în orașul Grigoriopol pentru că lipeau afișe electorale.

În decurs de trei zile, a fost arestat și Alexandru, deși el nu se afla cu colegii săi în momentul reținerii lor.

În momentul reținerii, Alexandru Coliban, a recunoscut că a recrutat persoane pentru agitație electorală. Mai mult de atât, acesta a indicat cine anume l-a angajat pentru această activitate – Dumitru Gasanenco, cetățean ucrainean.

Ulterior, Gasanenco a fost amnistiat de liderul de la Tiraspol, Evgheni Șevciuk, iar Alexandru a fost condamnat la 2 ani și 8 luni privațiune de libertate.

Mesajul promovat de afișele lipite de echipa coordonată de Coliban a fost prezentat repetat prin intermediul mass media din regiunea transnistreană. „Impactul lipirii unor afișe

electorale denigratoare pe stâlpi în opinia noastră este incomparabil cu impactul difuzării acestor afișe la televiziune. Însă pentru această difuzare nu a fost sancționat nimeni, cel puțin penal”, a declarat Pavel Postică, juristul Asociației „Promo-LEX”.

Mama tânărului susține că Alexandru n-a beneficiat de asistență medicală, iar starea sănătății lui lasă de dorit. În acest sens a solicitat autorităților constituționale să se implice pentru a i se face dreptate.

„Alexandru Coliban nu este un deținut politic al regimului de la Tiraspol, ci un deținut politic personal al lui Evgheni Șeviuck”, a mai menționat Pavel Postică, adăugând că Asociația „Promo-LEX” va trimite la CEDO un dosar pe acest caz.

sursa: moldova.org

Pentru a-ți apăra drepturile trebuie să lupți în continuu

Analiștii politici susțin că anul 2012 a fost unul de bun augur pentru negocierile privind diferendul transnistrean, iar succesul acestui an este faptul că Tiraspolul și Chișinăul au reluat dialogul și strategia pașilor mici. Dar cum a fost anul 2012 pentru oamenii din stânga Nistrului, mai ales că apărătorii drepturilor omului din regiune susțin că oamenii continuă să fie deținuți ilegal de către regimul de la Tiraspol? Răspunsuri la aceste întrebări aflăm peste câteva minute de la Ion Manole, directorul Asociației „Promo-Lex”, cunoscută pentru asistența juridică oferită rudelor și deținuților din regiune.

Ion Manole: „Dacă ne referim la regiunea transnistreană, în special la drepturile omului, nu ne putem lăuda cu anumite progrese în acest sens, decît cu faptul că totuși au acceptat o misiune mai largă din partea unei structuri internaționale, mă refer la dl Thomas Hammarberg, care a fost numit emisar special sau raportor special al Națiunilor Unite pentru regiunea transnistreană, avînd sarcina să analizeze drepturile omului în această regiune. Pe parcursul ultimului an a efectuat trei vizite, a discutat cu victimele, s-a întîlnit cu persoanele care se află în detenție, societatea civilă a fost foarte implicată și așteptăm acum, la începutul lunii ianuarie-februarie, așteptm raportul final pentru a vedea care sunt concluziile acestui expert.

Da, este o înviorare la nivel politic, am văzut că în sfîrșit, după cinci ani de zile, au fost reluate negocierile în formatul „5+2”; să sperăm că această reluare a discuțiilor la nivel politic va impulsiona lucrurile într-o direcție mai bună pentru a asigura drepturile omului tuturor cetățenilor și persoanelor care locuiesc în acest spațiu.”

Europa Liberă: Dle Manole, o decizie importantă în acest an a fost decizia CEDO în privința școlilor cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană. Deși a trecut puțin timp, putem spune că situația acestor școli cumva s-a îmbunătățit de atunci?

Ion Manole: „Din păcate, reacția administrației separatiste a fost una greu de înțeles. Chiar dacă aceștia sunt mai tineri și sunt noi lideri pentru care toată lumea s-a bucurat, inclusiv noi, sperînd că această schimbare va aduce și o schimbare în atitudine, în mentalitate, pentru regiunea transnistreană, vedem că reacția lor s-a dovedit a fi una destul de bolnăvicioasă. Nu cred că vom avea progrese vizibile nici în anul 2013, pentru că reieșind din reacția celor de la Tirapol, dar și ultimele evenimente care au loc în legătură cu evoluția dialogului în cadrul formatului „5+2” nu ne dă mari

speranțe că situația drepturilor omului va fi într-un fel sau altul îmbunătățită, în ceea ce privește școlile, la fel.

Noi am elaborat rezoluția cu privire la acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru asigurarea dreptului la educație în regiunea de est a Republicii Moldova și în această rezoluție am înaintat anumite propuneri către autoritățile constituționale, în primul rând, în vederea asigurării dreptului la educație în această regiune. Vreau să cred – și sunt convins de acest lucru -, că totul va depinde de autoritățile constituționale, de modul în care acestea vor fi capabile să se folosească de această decizie a CEDO pentru a încerca, cel puțin, să ceară respectarea nediscriminatorie a tuturor elevilor, profesorilor și părinților din această regiune.”

Europa Liberă: Din câte îmi amintesc, directorii acestor instituții din orașele Rîbnița, Tighina și Grigoriopol au trimis Rusiei o cerere de returnare a sediilor sechestrate de administrația de la Tiraspol. În ce măsură acest lucru este posibil?

Ion Manole: „Federația Rusă, chiar și în baza deciziei CEDO în cazul școlilor a fost încă o dată recunoscută drept responsabilă de tot ce se întâmplă în această regiune. Ea deține controlul asupra evenimentelor, ea finanțează, încurajează și susține multilateral acest regim, deci doar Federația Rusă acum trebuie să insiste asupra respectării dreptului acestor oameni.

În cazul în care lucrurile nu se vor schimba, toți, dar absolut toți profesorii, părinții și elevii din această regiune vor fi îndreptățiți să meargă la CEDO cu noi dosare pentru că în dosarul pe care l-am câștigat în acest an, 2012, au fost doar 170 de victime, pe când numărul lor este mult mai mare. Și el se schimbă practic în fiecare an, pentru că unii pleacă, alții vin și dacă Federația Rusă nu va întreprinde

măsurii în vederea soluționării acestor probleme, care au fost constatate de către Curtea Europeană, dosarul școlilor poate fi un precedent destul de important, de care vor putea face uz profesorii și părinții, elevii din aceste școli.”

Europa Liberă: Dle Manole, anul acesta a fost eliberat și polițistul Alexandru Ursu, condamnat anterior la 15 ani de pușcărie pentru o presupusă excrocherie. Care este soarta acestui polițist?

Ion Manole: „El este în sînul familiei, se simte destul de bine acum, oricum dosarul lui în ceea ce privește detenția ilegală în această regiune rămîne în responsabilitatea noastră să îl reprezentăm mai departe, pentru că dosarul este înaintat la Curtea Europeană.”

Europa Liberă: Cum vă explicați că autoritățile au reacționat în cazul lui după ce el a petrecut trei ani în închisoare?

Ion Manole: „Știți, de multe ori persoanele care se adresează după ajutor consideră că o dată adresîndu-se la organizațiile neguvernamentale care se ocupă de drepturile omului sau autorităților cu o scrisoare sau cu un demers, prin asta își vor rezolva problema, or nu este așa. Oriunde în lume funcționarii tind să încalce, să ignore anumite norme, anumite drepturi, uneori cu bună credință, alteori cu rea voință.

Pentru a-ți apăra drepturile trebuie să lupți în continuu. Acest lucru l-a demonstrat familia Ursu care a luptat ca Alexandru să fie eliberat. Același lucru trebuie să îl facă toate persoanele care au rude apropiate în aceste închisori. Cât privește reacția întîrziată a autorităților constituționale, este și de înțeles. Pe parcursul a 20 de ani autoritățile s-au obișnuit să nu întreprindă nimic, să ignore, iar uneori chiar să colaboreze cu regimul de la Tiraspol în vederea respectării obligațiilor lor de a proteja și a apăra, de a se implica în protejarea și apărarea drepturilor tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Ceea ce

este o problemă de sistem.

În ultimii 20 de ani autoritățile nu au făcut și vreau să menționez că nici nu prea fac în continuare în această direcție nimic.”

Europa Liberă: Pe de altă parte, cazul lui Alexandru Ursu este unul cu final fericit, câți, de fapt, mai sunt ca el în regiunea transnistreană?

Ion Manole: „Anul acesta, atunci când trebuiau să fie reluate negocierile în formatul „5+2”, noi am adresat apeluri către participanți în vederea eliberării unui număr impresionant de persoane, dosarele cărora Promo-Lex le gestionează. În acest an nu este cazul doar al lui Alexandru Ursu, mai avem persoane eliberate din închisorile de acolo. Însă în același timp în gestiunea noastră mai rămân foarte multe cazuri în care persoanele vădit deținute ilegal continuă să rămână în aceste închisori, iar autoritățile nu prea dau dovadă nici de insistență și nici de capacitate, și nici de dorință de a se implica în aceste cazuri.

Noi vom insista caz cu caz pentru a cere respectarea acestor drepturi și eliberarea acestor oameni. Mă refer la cazul lui Eriîmenco, un om de afaceri din această regiune; de fapt, e vorba de o reglare de conturi dintre doi foști parteneri, iar autoritățile în loc să îl apere, i-au înrăutățit condiția și situația, furnizînd informații despre el regimului de la Tiraspol. Primul pe care noi acum voi pune acum accent este Eriîmenco.”

Europa Liberă: De ce se plîng cel mai des oamenii care au apelat pe parcursul anului după ajutor la Promo Lex?

Ion Manole: „Eu aa spune că absolut toată gama de drepturi și libertăți fundamentale din regiunea transnistreană este încălcată. Cu regret și societatea civilă de acolo nu înțelege

corect lucrurile în ceea ce privește sensul drepturilor omului și importanța lor pentru o dezvoltare normală a unei societăți. De multe ori chiar de către colegii noștri suntem acuzați că ne implicăm politic or în viziunea lor, care este influențată de către propaganda din regiune, tot ce ține de drepturile omului este activitate politică. Nu este așa.

Nu are nicio interferință apărarea drepturilor omului cu politicul. Evident cei care apără drepturile ating niște coarde sensibile ale politicului, dar în niciun caz ele nu influențează comportamentul unor partide sau al unei societăți.”

sursa: europalibera.org

Flori și regrete la mormântul lui Vadim Pisari

Cu flori și păreri de rău au venit câțiva săteni, dar și chișinăuieni la mormântul tânărului împușcat cu un an în urmă de către pacificatorul rus. Deși inițial s-a anunțat că vor veni și membrii familiei lui Vadim Pisari, aceștia au ezitat, dorind astfel să evite contactul cu presa.

Pavel Postică, jurist al Asociației Promo-LEX și reprezentant al familiei Pisari la CEDO spune că Guvernul Republicii Moldova ar trebui să întreprindă măsuri concrete în ce privește posturile de pacificare de pe teritoriul țării. Acesta a menționat că în urma ultimelor decizii ale instanțelor ruse, de a-l achita pe pacificatorul Cojuhari, vor cere Curții Europene pentru Drepturile Omului să examineze dosarul în regim prioritar.

Amintim că la 1 ianuarie 2012, Vadim Pisari, locuitor al satului Pârâta, a fost împușcat de un militar rus pentru că nu a răspuns somațiilor de a opri automobilul. Tânărul de numai 19 ani a decedat la spitalul de urgență din capitală.

sursa: moldova.org

Vadim Pisari, condamnat

Când treci pe podul de la Dubăsari spre satul Pârâta, te întâmpină mai multe perechi de ochi care te privesc în tăcere. Chiar de la începutul podului stau doi-trei soldați înarmați, care te privesc țintă și tac. La mijlocul podului, stă o blindată și un vagon, lângă care stau alți soldați înarmați, care privesc în tăcere fiecare trecător.

La câțiva metri, pe partea opusă – o cruce, iar pe ea – portretul lui Vadim Pisari la 20 de ani. Și el privește zilnic trecătorii și tace. Deseori, privind așa rece la mișcarea de pe pod, Vadim întâlnește ochii părinților săi. Când se întâlnesc cu privirile lui Vadim, ochii mamei, ai tatei, ai fratelui se umplu imediat de lacrimi fierbinți. N-a fost zi să nu treacă pe acolo familia Pisari și să nu plângă. După ce trec podul, Oxana și Simion Pisari ajung acasă. Deschid ușa și în prima cameră dau iar cu ochii de Vadim, băiatul cel drag. Îi privește la fel de rece, din portretul de pe perete. Întristați, o iau spre cimitir. Acolo, plâng cât pot, căci crucea de fier forjat nu crede lacrimilor, nu ruginește. Familia Pisari plânge, și uneori întrebă: «De ce?»

La 1 ianuarie 2013 se va împlini un an de întrebări. Anchetele pornite pe cazul omorului lui Vadim Pisari nu s-au soldat cu nimic. Deși au muncit două grupuri paralele, procurorii moldoveni nu au avut acces la persoana acuzată, care este

soldatul rus Veaceslav Cojuhari, și care a fost transferat imediat de la Tiraspol în Federația Rusă, la Breansk. Pe întreg parcursul anului, Chișinăul a așteptat rezultatul anchetei paralele efectuate de Federația Rusă, și rezultatul a venit.

Cu o săptămână în urmă autoritățile Federației Ruse au remis o informație ce clarifică statutul soldatului care l-a împușcat pe Vadim Pisari. «Cauza penală examinată de autoritățile Federației Ruse a fost clasată, iar ofițerul rus Cojuhari V.G. a fost scos de sub urmărire penală deoarece în acțiunile lui nu au fost constatate semne constitutive ale infracțiunii». Avocatul Alexandru Postică și Organizația Promo-Lex au muncit tot anul, susținând juridic familia Pisari, monitorizând cazul și solicitând eforturi din partea autorităților R. Moldova. Rezultatul a fost mai mult decât nul.

«Aproape la un an de la incident și pornirea urmăririi penale, autoritățile Federației Ruse responsabile de organizarea și petrecerea anchetei penale și-au demonstrat incompetența profesională, neglijența totală pentru standardele minime ale unei anchete eficiente în sensul Convenției Europene, lașitatea și frica de a recunoaște la timp și public despre concluziile la care au ajuns și deciziile adoptate. Totodată, considerăm că organele de anchetă ale Federației Ruse doar au simulat o examinare a incidentului, deoarece au ajuns la exact aceeași concluzie care a fost lansată oficial încă la 9 ianuarie 2012, adică după o săptămână de la incident».

Probabil va urma o nouă cerere la CEDO. Peste mai multe luni sau ani – probabil va urma și o nouă condamnare a Rusiei la CEDO. Până atunci, Vadim Pisari rămâne condamnat. Condamnat să privească de pe crucea sa de la Vadul lui Vodă, zi și noapte, soldați înarmați ai unei armate străine, condamnat să privească aproape zilnic în ochii plânși ai mamei sale, care trece cu frică pe lângă acești soldați, condamnat să rămână nedreptățit după moarte. E greu să fii condamnat în viață, oare cum e să rămâi condamnat după moarte?

Cazul Pisari și „secretul anchetei”

Opinia expusă în declarația Ministerului Afacerilor Externe al Federației Ruse reflectă doar viziunea organelor de anchetă ale Federației Ruse

Deși se anunță că Procuratura Generală continuă investigarea decesului lui Vadim Pisari, împușcat pe 1 ianuarie 2012 de un „pacificator” rus, organul puterii de stat este rezervat în declarații din cauza „secretului anchetei”.

Și aceasta în condițiile în care autoritățile ruse au clasat cazul din lipsă de elemente constitutive ale infracțiunii. În același timp, rudele și apropiații lui Vadim Pisari sunt din ce în ce mai reticenți și chiar ne-au rugat să nu-i mai sunăm.

Ministerul rus de Externe a anunțat vineri prin intermediul site-ului oficial că Veaceslav Cojuhari, „pacificatorul” rus care l-a împușcat mortal pe Vadim Pisari la postul de pacificatori de la Vadul lui Vodă, a fost scos de sub urmărire penală de către organele de drept din Rusia. Potrivit diplomației de la Moscova, Cojuhari a fost scos de sub urmărire penală din cauza lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii. Oficialii ruși susțin că „pacificatorul” a utilizat arma legal, în condiții de risc pentru viață.

Colaborare reticentă

Procuratura rusă a trimis raportul privind încetarea urmăririi penale organelor de drept ale RM încă în iulie curent.

Angajații Procuraturii Generale a Republicii Moldova au confirmat că au primit raportul, dar au menționat că au păstrat „secretul anchetei”. „A fost făcută expertiza pentru a depista dacă tinerii erau în stare de ebrietate. Nu putem să vă comunicăm rezultatele. Ține de secretul anchetei”, a declarat pentru JURNAL Ion Dediu, șeful Secției investigații și infracțiuni a Forțelor Armate din cadrul Procuraturii Generale.

Potrivit acestuia, la începutul anchetei, partea rusă era mai deschisă în colaborare. „Acest lucru s-a cam schimbat pe parcurs. Recent, am trimis unele documente pe adresa Comisiei rogatorii din Federația Rusă. S-ar putea să fie redeschis cazul, dacă vor analiza actele primite”, susține Dediu.

Investigații nefinalizate

Șeful secției spune că, pe moment, sunt cercetate materialele pe care le au. „Nu a fost adoptată decizie definitivă”, a menționat angajatul PG. În aceeași ordine de idei, Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, a menționat că investigațiile efectuate nu au fost deocamdată finalizate. „Putem constata că organele competente ale Federației Ruse nu au utilizat în procesul de investigație întreaga bază de probe, deoarece opinia expusă în declarația Ministerului de Externe al Federației Ruse reflectă, din câte înțelegem, doar viziunea organelor de anchetă ale Federației Ruse”, a declarat Leancă pentru Radio Europa Liberă.

„Au simulat o investigare a incidentului”

Referindu-se la decizia autorităților ruse, Alexandru Postică, director program Asociația Promo-LEX, a comunicat că acestea „și-au demonstrat incompetența profesională, neglijența totală pentru standardele minime ale unei anchete eficiente în sensul Convenției Europene, lașitate și frică de a recunoaște la timp și public concluziile la care au ajuns și deciziile adoptate”. „Totodată, considerăm că organele de anchetă ale Federației

Ruse doar au simulat o examinare a incidentului, deoarece au ajuns la aceeași concluzie lansată oficial încă la 9 ianuarie 2012, adică după o săptămână de la incident”, continuă acesta.

Apropiații lui Pisari nu vor să vorbească

Deși a trecut aproape un an de la incident, Constantin Bologan, care a fost în dimineața nefastă în mașină cu Vadim Pisari, este încă rezervat în declarații. „Nu eram în stare de ebrietate. Mai multe nu vreau să vă spun”, a declarat acesta.

Nici rudele lui Vadim Pisari nu au vrut să vorbească cu noi: „Părinții nu sunt acasă. Dar vă rog mult să nu ne mai sunați”.

sursa: www.jurnal.md

Aplicarea legislației cu privire la ordonanța de protecție lasă de dorit, raport

Gradul de implementare a prevederilor Legii cu privire la ordonanța de protecție pe parcursul anilor 2008-2011 lasă de dorit și aceasta în mare parte din cauza lipsei cadrului normativ, care a fost pus în funcțiune abia în 2010, constată un raport Promo-LEX, transmite Info-Prim Neo.

Avocatul Promo-LEX, Alexandru Postică, a declarat că se atestă o dinamică în creștere a numărului de plângeri înaintate către autoritățile responsabile de emiterea ordonanțelor de protecție. Totuși, victimele nu prea cunosc despre posibilitățile acestei legi.

Raportul evidențiază deficiențe generate de lipsa unor activități de instruire în rândul judecătorilor, precum și lipsa generalizării practicii judiciare pe acest segment. La fel, deficiențele se datorează unei conlucrări ineficiente dintre autoritățile implicate în realizarea legii – circumstanță care, la rândul ei, creează riscuri pentru victimele violenței în familie, care nu pot beneficia de garanții legate de securitatea lor.

O altă problemă identificată este inexistența unui mecanism de executare a ordonanțelor de protecție. La fel, nu există nici un mecanism de verificare a executării măsurilor impuse în ordonanța de protecție. Aprecierea modului în care s-a executat ordonanța este lăsată la discreția victimei, care, de regulă, nu cunoaște modul în care urmează să reacționeze. Totodată, s-a constatat că, deși au fost sesizate mai multe cazuri de neexecutare a unor ordonanțe de protecție, nu au fost stabilite acțiuni de tragere la răspundere a agresorilor.

Reieșind din deficiențele identificate, experții recomandă să fie creată o bază unică funcțională de evidență a plângerilor și ordonanțelor de protecție, pentru a face posibilă monitorizarea executării acestora. De asemenea, autorii raportului recomandă să fie desfășurate instruirii, în mod special cu judecătorii care examinează cererile de eliberare a ordonanțelor de protecție, în vederea uniformizării practicilor și respectării stricte a prevederilor legale cu referire la termenul de examinare, circumstanțele ce se cer a fi stabilite, motivele de admitere sau de respingere a cererilor.

Raportul „Ordonanța de protecție – Raport de evaluare a implementării prevederilor Legii 45 cu privire la ordonanța de protecție în Republica Moldova în perioada 2008-2011” a fost realizat cu sprijinul Fundației Soros-Moldova și Oficiul înaltului comisar ONU pentru drepturile omului.

sursa: info-prim.md